

Tankönyvtári szabályzat

Budaörsi 1. Számú Általános Iskola Könyvtára

1. Jogszabályi rendelkezések a tankönyvellátás rendjéről

- 5/1998. (II.18.) MKM rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről (a tanulónak juttatott tankönyvvásárlási támogatás 25 %-ból iskolai tulajdonú, tartós tankönyveket kell vásárolni)
- Az adott évre vonatkozó költségvetési törvény
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről (az iskolának biztosítani kell, hogy a normatív kedvezményekben részesülő, nappali képzésben részt vevő tanulók részére a tankönyvek ingyenesen álljanak)
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 2013. CCXXXII. törv. a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 501/2013 Kormányrendelet a tankönyvellátásban közreműködőkről.
- 17/2014. EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről.
- 4/2017. (IV. 10.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet módosításáról

https://net.jogtar.hu/getpdf?docid=A1700004.EMM&targetdate=ffffff4&printTitle=4/2017.+%28IV.+10.%29+EMMI+rendelet&referer=http%3A//net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi%3Fdocid%3D00000001.TXT Letöltés: 2020.04.03.

2. Fogalmak¹

- a) *munkatankönyv*: az a tankönyv, amelynek alkalmazása során a tanulónak a tankönyvben elhelyezett feladatlapon kell az előírt feladatot megoldania,
- b) *munkafüzet*: az a szerzői jogi védelem alá eső, nyomtatott formában megjelentetett vagy elektronikus formában rögzített és az e rendeletben meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánított kiadvány, amely alkalmas arra, hogy egy vagy több meghatározott tankönyv tananyagának gyakorlását, elsajátítását, alkalmazását elősegítse.
- c) *tankönyv*: az a könyv - beleértve a szótárt, a szöveggyűjteményt, az atlaszt, a kislexikont, a munkatankönyvet, a munkafüzetet, a feladatgyűjteményt - vagy a digitális tananyag vagy a nevelési-oktatási program részét alkotó információhordozó, feladathordozó, amelyet az e törvényben és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott eljárásban tankönyvvé nyilvánítottak,
- c) *könyvhöz kapcsolódó kiadvány*: szöveggyűjtemény, feladatgyűjtemény, képletgyűjtemény, táblázatgyűjtemény, képgyűjtemény, atlasz, kottakiadvány, feladatlap, lexikon, hangfelvétel vagy audiovizuális mű, szótár, tananyagelem, oktatóprogram, feladatbank, továbbá az a

¹ a 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet II. fejezete, valamint 2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről értelmében

szervi jogi védelem alá eső, nyomtatott formában megjelentetett vagy elektronikus formában rögzített és az e rendeletben meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánított kiadvány és digitális tananyag, amelynek az alkalmazása nélkül a kapcsolódó tankönyv ismeretei nem sajátíthatók el; amelynek alkalmazása nélkülözhetetlen valamely műveltségi terület, műveltségi részterület, modul, valamint szakképzési szakterület, szakképzési részsakterület, modul ismeretanyagának átadásához, feldolgozásához.

d) *használt tankönyv*: az iskolai tankönyvellátás keretében az adott iskolával tanulói jogviszonyban álló tanuló részére az iskola általa ingyen, vagy térítés ellenében átadott, legalább három hónapon át használt, majd a tanulótól visszavett, vagy a tanuló által az iskola részére felajánlott tankönyv,

e) *tartós tankönyv*: az a tankönyv, könyvhöz kapcsolódó kiadvány, amely nem tartalmaz a tankönyvbe történő bejegyzést igénylő feladatokat, és alkalmas arra, hogy a tanulók legalább négy tanéven keresztül használják.”

3. A tankönyvellátás

A tankönyvellátás állami feladat. A tankönyvellátás rendszerének működtetéséért az oktatásért felelős miniszter felelős.

A Kormány 1265/2017. (V.29.) határozata értelmében az általános iskolák minden tanulója térítésmentesen kapja meg a tankönyveket.

Az ingyenes tankönyvellátást iskolánk

- tankönyv kölcsönzéssel,
- használt tankönyvek biztosításával,
- az állami normatíva felhasználásával biztosítja.

Az emberi erőforrások minisztere 4/2017. (IV. 10) EMMI rendelete szerint:

- 1-2. évfolyamon nincs tartós tankönyv (nem kell visszaadni az iskolának a könyveket)
- 3-8. évfolyamokon az állam által térítésmentesen biztosított tankönyveket – a munkafüzetek kivételével – az iskola könyvtári állományából kapják. Az állam által térítésmentesen biztosított tankönyveket a tanuló köteles az utolsó tanítási napon visszaszolgáltatni az intézmény könyvtárának. Megrongálódás esetén a könyv beszerzése és könyvtárba történő visszajuttatása a szülő feladata.

A szülőket és diákokat érintő tankönyvrendeléssel, szállítással és számlázással kapcsolatos legfontosabb tudnivalók:

- Az iskolák április 1-jétől április 30-ig adják le az alaprendeléseiket. Az újonnan beiratkozó tanulók rendeléseinek rögzítésére, és az esetleges módosítások elvégzésére az iskoláknak május 15. és június 30. között van lehetőségük.

- Az iskolák augusztus hónapban kapják meg az alaprendelés során igényelt könyveket.

- Iskolánkban a tankönyvek kiosztása az első tanítási napon történik.

- Az iskolai tankönyvrendelést - a fenntartó egyetértésével - az iskola igazgatója készíti el, a szakmai munkaközösség véleményének beszerzését követően, az Nkt. 63. § (1) bekezdés c) pontjának figyelembevételével.

- Az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a Nat szerinti kerettantervi tantárgyhoz, a szakképzési kerettantervi tantárgyhoz, a tanított modulhoz, témakörhöz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat.

- A tankönyvek országos megrendelését, beszerzését és az iskolák számára történő eljuttatásának megszervezését, a tankönyvek vételárának beszedését az állam a könyvtárellátó útján látja el. A könyvtárellátó gondoskodik arról, hogy az iskolában alkalmazott tankönyvek az iskola tanulói részére az egész tanév során megvásárolhatók legyenek.

- Az iskola a tankönyveket - jogszabályban meghatározottak szerint, elektronikus formában - a könyvtárellátó felületén keresztül rendeli meg.

- Ha gyermeke iskolát vált: az iskolával egyeztetve kell a váltásból következő, a tankönyveket esetlegesen érintő teendőkről egyeztetni.

4. A pedagógusok tankönyvválasztási joga

A szaktanárok szabad tankönyvválasztási jogukkal élve kiválasztják a tantárgyuk tanításához szükséges tankönyveket, melyeket a szakmai munkaközösség jóváhagy. Az iskolavezetés a munkaközösség-vezetőkkel, a tankönyvfelelőssel és a könyvtárossal egyetértően eldönti, hogy az adott tanévben mely tankönyveket kell lecserélni. A döntésnél figyelembe veszik a tankönyvállomány állapotát, korszerűségét, használhatóságát

5. A tankönyvek nyilvántartása és elhelyezése

Az iskolai könyvtár a tankönyveket külön gyűjteményként kezeli. A tankönyvek összesített, ideiglenes könyvtári állományba kerülnek, nyilvántartásuk módjáról, megőrzésük idejéről jelen szabályzat rendelkezik. A diákok az iskolai könyvtár nyilvántartásába felvett tankönyveket kapják meg használatra. A tanárok részére munkaeszközként kiadott tankönyvek is az állomány ezen részét képezik. A tankönyv, mint időleges nyilvántartású dokumentum, nem könyvtári dokumentum, így nem leltárköteles, nem egyedi nyilvántartású, és nem igényel könyvtári szerelést.

A tankönyvek nyilvántartása Excel-táblázatban történik. Adatai: azonosító szám, a dokumentum címe, kiadói száma, bevételezés dátuma, a tankönyv értéke, a törlés ideje.

Évente nyilvántartás készül az egyedi kölcsönzésekről, valamint az újonnan beszerzett tankönyvekről.

A tankönyvtár állományáról, a kölcsönzési adatokról a tankönyvfelelős részére kérésre naprakész adatokat kell szolgáltatni. A tankönyvtár állományára vonatkozó adatokat az éves statisztikában szerepeltetni kell.

A tankönyvtár a többi könyvtől elkülönítetten, a könyvtár tankönyveket tartalmazó helyiségben, raktározásra kijelölt tereiben található.

6. A tankönyvkölcsönzés rendje

Az állam által térítésmentesen adott tankönyvek biztosítása a tanulóknak

Az ingyenes tankönyvet az állam az iskolától történő tartós tankönyv és más tankönyv kölcsönzésével biztosítja.

A Budaörsi 1. Számú Általános Iskola

- Az ingyenes tankönyvellátást új, illetve visszahozott (használt), az iskolai könyvtár által külön tankönyv-nyilvántartásba vett tankönyvek iskolai könyvtárból való kölcsönzésével biztosítja
- A tartós tankönyvek az iskola tulajdonát képezik, a tanuló a tankönyveket használatra kapja meg, és tanév végén, illetve legkésőbb tanulmányai végeztével (tanulói jogviszonyuk megszűnésekor) köteles az iskolának visszaszolgáltatni.
- A tanulóknak a könyvek épségét, állagát meg kell óvniuk.
- A tankönyveket a diákok a könyvtár kölcsönzési szabályai szerint kölcsönzik, és a könyvtári könyvekre vonatkozó szabályok alapján használják.
- A tanulók a tanév során használt tankönyveket és segédkönyveket (atlasz, feladatgyűjtemény) szeptemberben, az első tanítási napon a könyvtárból kapják meg tartós használatra. A tanulói kölcsönzési nyilvántartásba be kell írni a kölcsönzött tartós tankönyvek azonosító számát. A tanulók csoportos táblázatban (osztályonként) aláírásukkal igazolják a könyvek átvételét, illetve elolvassák és aláírásukkal elfogadják a nyilatkozatot az átvett tankönyvek használatára és visszaadására vonatkozóan.

A tankönyvek átadás- átvételének szövege:

Tartós tankönyvek átvétele a Budaörsi 1. Sz. Általános Iskola könyvtárból

„Tudomásul veszem, hogy mindegyik általam átvett, a könyvtár jelzésével megjelölt tankönyv az iskola tulajdona. Az ingyenesen megkapott tankönyveket köteles vagyok bekötni, és a lehető legjobb állapotban megőrizni. (A könyvekbe nem írhatok tollal, nem használhatok szövegkiemelőt, az esetlegesen ceruzával történt bejegyzéseket tanév végén ki kell radíroznom.) A könyveket tanév végén hibátlan állapotban, bejegyzések, szövegkiemelő használata, aláhúzások, firkálások nélkül kell visszaadnom a könyvtár részére. Nem adhatom vissza a könyvet akkor sem, ha folyadékkal eláztatott, számarfüles, gyűrött vagy szakadt. A tankönyveket tanév végén, illetve tanulói jogviszonyom megszűnésekor visszajuttatom az iskolába. Tudomásul veszem iskolánk és könyvtárunk Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzített kártérítési kötelezettségemet. A tanuló szülője (gondviselője) köteles a tankönyv elvesztéséből, hanyag használatából, szándékos megrongálódásából származó kárt az iskolának megtéríteni.”

- A tanuló tartós használatra biztosított tankönyvet (tartós tankönyvet, oktatási segédanyagot stb., továbbiakban tankönyv) köteles megőrizni és rendeltetésszerűen használni. Ebből fakadóan elvárható tőle, hogy az általa használt tankönyv legalább négy évig használható állapotban legyen.

A kölcsönzés ideje:

- Több évfolyamon keresztül használt tankönyvek esetén legfeljebb 4 év,
- Egy évfolyamon használt tankönyvek esetén szeptember 1-jétől június 15-ig,
- Tankönyvet csak egész évre lehet kölcsönözni, kivétel, ha a tanuló jogviszonya megszűnik az intézménnyel,
- A tanuló köteles az adott tanév június 15-ig leadni tankönyveit, ez időpont után írásbeli felszólítás, a könyvek kifizetésére kötelezhető.

A tanév végén visszaszedett tankönyveket – az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal együtt – átválogatjuk, megvizsgáljuk, hogy melyek használhatók fel ismét. Ismételt kiosztásukra a

következő tanév elején kerül sor, amikor a támogatott tankönyvre jogosult tanuló átveszi tankönyvcsomagját. A maradvány példányokat a tankönyvtárban őrizzük, igény esetén órai munkára, vagy egy-egy tanuló részére kölcsönözzük.

7. Kártérítés iskolai tulajdonú tankönyv esetén

A tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője köteles a kölcsönzött tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskola, illetve a könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározottak szerint az iskolának megtéríteni.

A kártérítés módjai:

- ugyanolyan könyv beszerzése
- anyagi kártérítés.

Ha az elhasználódás mértéke a megengedettnél indokolatlanul nagyobb, a tanulónak a tankönyv átvételekor érvényes vételárának megfelelő hányadát kell kifizetnie. A kártérítés mértéke a tartós tankönyvek amortizációját figyelembe véve:

- az első év végén a tankönyv eredeti árának 75%-a
- a második év végén a tankönyv eredeti árának 50%-a
- a harmadik év végén a tankönyv eredeti árának 25 %-a
- a negyedik év végén 100%-os az értékcsökkenés, a tankönyv eredeti árának 0 %-a

Nem kell megtéríteni a könyv árát a tankönyv rendeltetésszerű használatából származó értékcsökkenés esetén.

Az elhasználódás mértékének megállapítása a szaktanár, az osztályfőnök, valamint a könyvtárostanárral feladata. A tankönyvkölcsönzéssel, a tankönyv elvesztésével, megrongálásával okozott kár megtérítésével, a kártérítési kötelezettség mérséklésével, illetve elengedésével kapcsolatban a szülő által benyújtott kérelem elbírálása az igazgató hatásköre.

A tankönyvek rongálásából eredő kártérítési összeget tankönyvek és segédkönyvek (kötelező olvasmányok, feladatgyűjtemények, szótárak) beszerzésére kell fordítani.

8. A könyvtáros tanár kötelezettségei

Az iskolai könyvtár nem egyenlő a tankönyvtárral. A tankönyvtár az ingyenes tartós tankönyvellátás alapjául szolgáló és egyre bővülő tankönyvbázis. Az iskolában használatos tankönyvekből, segédletekből legalább 3-4 példánynak kell lennie a tankönyvtárban.

A tankönyvek nyilvántartása és kölcsönzése a könyvtárszakmai követelményeknek megfelelően a könyvtárostanárral feladata. Az iskolai könyvtár alapfeladata ennek a gyűjteménynek a gondozása, hozzáférhetővé tétele.

Nem kötelezően előírt könyvtári feladat azonban a tankönyvellátás egyéb munkálataiban való közreműködés.

9. Tankönyvek selejtezése

Évente áttekintjük az állományrészt, és a kötészetileg vagy tartalmilag elavult könyveket selejtezzük. Az apasztás a 3/ 1975-ös KM-PM rendelet szerint történik.